

PRIMÆRUNDERSØKELSE

medisinsk pasient

Primærundersøkelsen av den medisinske pasient skal på samme måte som hos traumepasienten avdekke om pasienten er kritisk/ikke kritisk syk. Er vitale funksjoner truet?

A – luftveier

- Fri luftvei?
 - Ufri luftvei
 - Kjevetak eller hakeløft.
 - Se etter fremmedlegeme.

B – respirasjon

- Puster pasienten?
 - Hvis ja
 - Oksygentilskudd.
 - Pustevansker (dyspnoe)?
 - Tegn til økt pustearbeid?
 - Inndragninger/bruk av hjelpemuskulatur?
 - Respirasjonsfrekvens (aldersavhengig).
 - Ventilasjonsdybde?
 - Farge på hud og slimhinner (tegn til hypoksi).
 - Auskultur (hørbar pustelyd og/eller fremmedlyd, sidelighet).
 - Vurder å assistere ventilasjonen.
 - Hvis nei
 - Ta over ventilasjonen.

C – sirkulasjon

- Sjekk
 - Hudkvalitet (varm-kald/tørr-klam).
 - Farge på hud og slimhinner (blekhet, marmorering).
 - Puls (frekvens, fylde, regelmessighet).
 - Kapillær fylling (aldersavhengig, hos unge normalt < 2 sek).
 - Påvirket bevissthet.
- Mistenkt blødning?
 - Mage-/tarmkanalen (hematemese/melena).
 - Aortadisseksjon/-ruptur.
 - Ekstrauterin graviditet.
 - Andre lokalisasjoner?

D – sentralnervesystemet

- Vurdering av bevissthet
 - Glasgow Coma Score (øyeåpning, verbalt svar, motorisk svar).
 - Grad av orientering (tid, sted og situasjon).
- Pupiller
 - Størrelse, form, lysreaksjon og sidelighet.
- Nevrologiske utfall (sensibilitet og motorikk, sideforskjell).

E – ta hensyn til omgivelser, avdekk bare i nødvendig grad

- Temperatur.
- Blodsukker.